

MEMO

datum: 30 oktober 2017
aan:
van: Maarten Crump, Allard Amelink
referentie: RIJS-MEMO-17-10-30
onderwer: Memo voortgang samenwerking Huis van de Stad

Kappellestraat 13a
3421 CT Oudewater
The Netherlands

+ 31 (0)348 71 26 01

info@alignmenthouse.nl
www.alignmenthouse.nl

Op 12 december aanstaande bespreekt de gemeenteraad van Rijswijk het dossier Huis van de Stad. Hierbij gaat het met name over de fysieke kant van het project: hoe kan het Huis van de Stad op een inspirerende, karaktervolle en tegelijk degelijke en toekomstbestendige manier worden vormgegeven?

Om het Huis tot een succes te maken, is het ook van belang dat de toekomstige 'bewoners' van het Huis (Bibliotheek Aan de Vliet, Welzijn Rijswijk, Trias en de gemeente Rijswijk) op een nieuwe manier gaan werken. Door intensieve en innovatieve samenwerking met elkaar, en met Rijswijkse ondernemers en maatschappelijke organisaties en Rijswijkers, wordt de impact van het Huis van de Stad op Rijswijk gemaximaliseerd.

Eerder hebben de 'bewoners' de gemeenteraad geïnformeerd over hun gezamenlijke ambitie (stuk 13.12 bij de raadsvergadering van 9 mei 2017). In de afgelopen maanden zijn de organisaties verder gegaan met het aanscherpen en verdiepen van deze gezamenlijke ambitie en doelen, onder begeleiding van the Alignment House.

Allereerst is hierbij gekeken naar wie er wonen in Rijswijk, wat er speelt in Rijswijk en wat de belangrijkste maatschappelijke opgaven zijn. Vervolg hebben de organisaties gekeken welke verantwoordelijkheden en krachten zij en welke rol het Huis van de Stad zou moeten spelen in Rijswijk.

De uitkomst van dit traject vindt u in het document **xxx**. In dit memo schetsen wij de stappen die gezet zijn om te komen tot dit document.

1. Deskresearch

Om een beeld te krijgen van de belangrijkste maatschappelijke opgaven in Rijswijk zijn in een deskresearch o.m. de volgende stukken bestudeerd:

- Beleidsdocumenten sociaal domein, cultuur en publieke dienstverlening Rijswijk
- Collegeakkoord en collegewerkprogramma
- De stadsvisie 2030 en oudere toekomstvisies voor de stad
- Meerjarenstrategieën van de toekomstige bewoners

2. Interviews

Aanvullend zijn interne en externe interviews gehouden, met o.m.:

- Burgemeester Michel Bezuijen
- Gemeentesecretaris Mariël Middendorp
- Domeinmanager Sociaal Domein gemeente Rijswijk
- Bibliotheek Aan de Vliet
- Trias
- Welzijn Rijswijk
- Rijswijkse Schouwburg
- Rabobank Rijswijk
- Vidomes
- Rijswijk Wonen
- Sportief Besteed Groep
- Rijswijkse Kinderopvang
- Basisschool Het Prisma
- Feel Good Radio

Met deze partijen is besproken wat zij als belangrijkste opgaven in Rijswijk beschouwen, waar zij denken dat de toegevoegde waarde van het Huis van de Stad zit en hoe zij als organisatie daaraan een bijdrage willen leveren.

De observaties uit de deskresearch werden over het algemeen herkend. Op basis van de interviews zijn de inzichten verder aangescherpt. Daarnaast zijn ideeën voor het Huis van de Stad opgehaald. Hierin kwam vooral de sociale rol die het Huis van de Stad moet vervullen en de krachtenbundeling van onderwijs, kennisinstellingen, maatschappelijke en private instellingen en inwoners naar voren:

"Het succes van Huis van de Stad ligt in de ontmoeting. Mensen hebben fysiek contact nodig. De echte chemie gebeurt offline."

"Het gaat eindelijk niet om het gebouw, maar om het creëren van verbondenheid in de stad. "

"Het moet aantrekkelijk zijn om elkaar daar te treffen. Niet alleen voor individuen, je moet ook organisaties, bedrijven en startups verleiden."

3. Kwantitatief onderzoek

Het Huis van de Stad moet aansluiten op wat nodig is in Rijswijk en op de behoeften van de Rijswijkers. Daarom is inzicht in de bevolkingssamenstelling van de gemeente en de behoeften van deze bewoners essentieel. Door middel van kwantitatief onderzoek is naar boven gehaald wat de belangrijkste groepen zijn in de Rijswijkse samenleving.

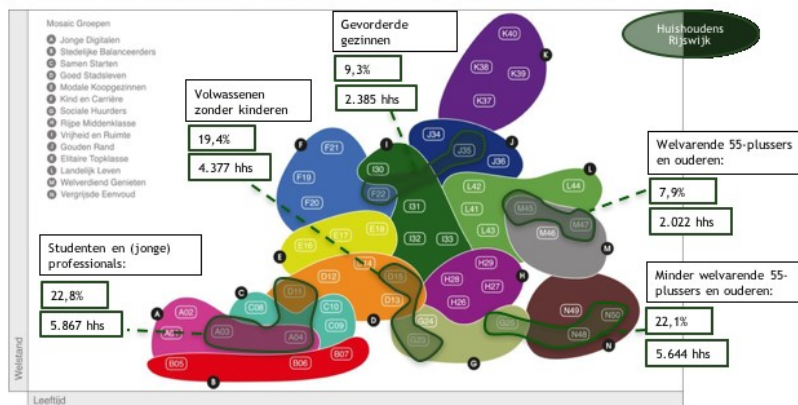
De uitkomsten van het onderzoek stelt duidelijke vragen aan het toekomstige Huis van de Stad en de dienstverlening van de 'bewoners'. Als naar de bevolking van Rijswijk wordt gekeken springen drie groepen het meest in het oog: studenten en jonge professionals (22,8%), volwassenen zonder kinderen (19,4%) en minder welvarende 55-plussers (22,1%).

In Rijswijk zijn opvallend veel een- of tweepersoonshuishoudens: 79,8% van de bevolking. Daarnaast is er sociaaleconomisch sprake van een tweedeling in de gemeente Rijswijk, die sterker is dan in de rest van Nederland. We zien enerzijds veel huishoudens met een

beneden modaal inkomen (24,7%) en anderzijds heeft 44,1% een inkomen van twee keer modaal of meer dan twee keer modaal.

Gemeente Rijswijk

Gebiedsprofiel: subgroepen in gemeente Rijswijk (groter dan 3,0%).

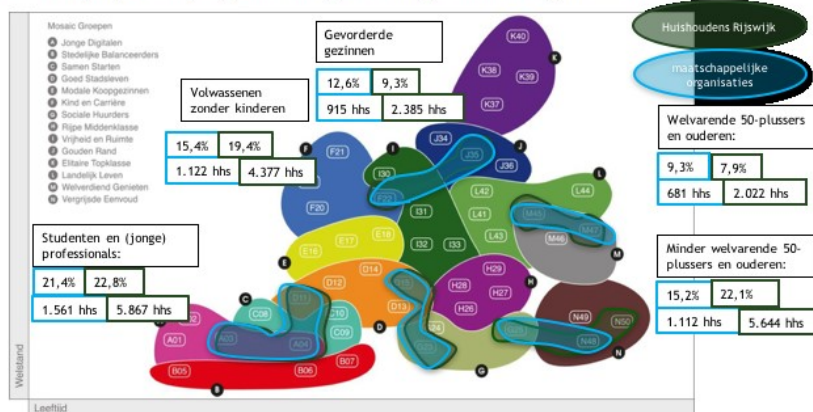

Deze inzichten in de samenstelling van Rijswijk zijn aangevuld met een onderzoek naar de doelgroepen die de maatschappelijke organisaties bereiken. We hebben hiervoor klanten- en ledenbestanden van de bibliotheek, Trias en Welzijn Rijswijk geanalyseerd.

Hieruit komt duidelijk naar voren dat de toekomstige bewoners zeer complementair zijn. Gezamenlijk bedienen wij alle belangrijke bevolkingsgroepen in Rijswijk. Dit bevestigt de toegevoegde waarde die ze hebben voor elkaar. En het benadrukt het belang om hun dienstverlening nauw op elkaar te laten aansluiten.

Bereik van de maatschappelijke organisaties

Profiel Rijswijk: subgroepen in het gezamenlijke bestand (groter dan 3%).

4. Sessies

Tot slot hebben de samenwerkende partijen in enkele sessies met elkaar een gezamenlijke visie op Rijswijk ontwikkeld en op basis van de krachten en verantwoordelijkheden van de organisaties een aangescherpte ambitie voor het Huis van de Stad geformuleerd. Op basis van de inzichten uit de deskresearch, de interviews en het kwantitatieve onderzoek, zijn de belangrijkste uitdagingen geformuleerd en vervolgens de vraag beantwoord welke rol het Huis van de Stad in Rijswijk moet gaan spelen.

Daarbij is ook verder verkend waar de krachten van de verschillende organisaties liggen, waarin zij overlap hebben en waarin hun complementariteit ligt - zowel op het gebied van assortiment en dienstverlening, als in cultuur en expertise.

Daarnaast is het gegaan over het karakter dat het Huis van de Stad moet hebben. De samenwerkende organisaties menen dat het Huis een open en uitnodigend karakter moet hebben. Het moet een plek zijn die niet alleen relevant is vanwege het 'aanbod' dat er te vinden is, maar op zichzelf het bezoeken waard is. Het moet een plaats van ontmoeting, ontspanning en inspiratie zijn. De organisatie hebben zich daarbij laten inspireren door het gedachtegoed van de *third place for all* (3rd4all).

5. Uitkomsten op hoofdlijnen

Deze stappen hebben uiteindelijk geleid tot een helder beeld van de kracht van en de uitdagingen voor Rijswijk. De gezamenlijke organisaties zien als belangrijkste pijlers van Rijswijk het groen en het feit dat het een compacte stad is. Dit zijn unieke en onderscheidende elementen voor Rijswijk. Die verdienen het om meer naar voren gebracht te worden, en tegelijk mogen ze ook verder versterkt worden. Maar bovenal moeten ze ook met elkaar in verband worden gebracht. Het gaat samen leven in Rijswijk: verbonden met elkaar en met de omgeving.

Dit ligt in lijn met de Stadsvisie 2030, die groen, betrokken inwoners en toegepaste innovatie als belangrijkste aandachtspunten voor de toekomst van Rijswijk benoemt.

Het Huis van de Stad moet een icoon worden die symbool staat voor deze kracht en opdracht. Een icoon zorgt ook voor nieuw elan, nieuwe energie en kracht en is toekomstgericht.

Deze focus is vertaald naar een kernboodschap, zoals te vinden is in document [xxx](#).